

رسمي جريده

پوله پسي نمبر (۱۴۵۲)

(۱۴۴۶/۱/۲۵ - ۱۴۰۳/۵/۱۰)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيد المرسلين و على آله
و اصحابه اجمعين.

فرمان

عاليقدر امير المؤمنين حفظه الله

تعالی در مورد

اقامة نماز

شماره: (۲)

تاریخ: ۱۴۴۶/۱/۱۸ هـ.ق

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم؛ قال
الله تعالى: الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ
أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا
بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ
الْأُمُورِ. [الحج: ۴۱]

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: وَالَّذِي نَفْسِي
بِيَدِهِ لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أُمَرَ بِحَطْبٍ،
فِيُحْطَبُ، ثُمَّ أُمَرَ بِالصَّلَاةِ، فَيُؤَدَّنَ لَهَا،
ثُمَّ أُمَرَ رَجُلًا فَيُؤَمِّمَ النَّاسَ، ثُمَّ أُخَالَفَ
إِلَى رَجَالٍ، فَأُحْرِقَ عَلَيْهِمْ بُيُوتَهُمْ،
وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ يَعْلَمُ أَحَدُهُمْ،
أَنَّهُ يَجِدُ عَرْقًا سَمِينًا، أَوْ مِرْمَاتَيْنِ

د لمانحه د اقامي په هكله

د عاليقدر امير المؤمنين

حفظه الله تعالى

فرمان

كڼه: (۲)

نېټه: ۱۴۴۶/۱/۱۸ هـ.ق

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم؛ قال
الله تعالى: الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ
أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا
بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ
الْأُمُورِ. [الحج: ۴۱]

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: وَالَّذِي نَفْسِي
بِيَدِهِ لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أُمَرَ بِحَطْبٍ،
فِيُحْطَبُ، ثُمَّ أُمَرَ بِالصَّلَاةِ، فَيُؤَدَّنَ لَهَا،
ثُمَّ أُمَرَ رَجُلًا فَيُؤَمِّمَ النَّاسَ، ثُمَّ أُخَالَفَ
إِلَى رَجَالٍ، فَأُحْرِقَ عَلَيْهِمْ بُيُوتَهُمْ،
وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ يَعْلَمُ أَحَدُهُمْ،
أَنَّهُ يَجِدُ عَرْقًا سَمِينًا، أَوْ مِرْمَاتَيْنِ

حَسَنَتَيْنِ، لَشَهْدِ الْعِشَاءِ. [صحيح البخاري، كتاب الاذان، بابُ وُجُوبِ صَلَاةِ الْجَمَاعَةِ: ٦٤٤]

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلٌ أَعْمَى، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّهُ لَيْسَ لِي قَائِدٌ يَقُودُنِي إِلَى الْمَسْجِدِ، فَسَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يُرَخِّصَ لَهُ، فَيُصَلِّيَ فِي بَيْتِهِ، فَرَخَّصَ لَهُ، فَلَمَّا وُلَّى دَعَاهُ، فَقَالَ: «هَلْ تَسْمَعُ التِّدَاءَ بِالصَّلَاةِ؟» قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: «فَأَجِبْ».

[صحيح مسلم كتاب المساجد ومواضع الصلاة، بابُ يَجِبُ إِثْيَانِ الْمَسْجِدِ عَلَى مَنْ سَمِعَ التِّدَاءَ ٢٥٥ و ٦٥٣]

عَنْ نَافِعٍ مَوْلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ كَتَبَ إِلَى عُمَالِهِ: إِنَّ أَهْمَّ أَمْرِكُمْ عِنْدِي الصَّلَاةُ، فَمَنْ حَفِظَهَا وَحَافِظَ عَلَيْهَا، حَفِظَ دِينَهُ. وَمَنْ ضَيَّعَهَا فَهُوَ لِمَا سِوَاهَا أَضْيَعٌ...

[موطأ الامام مالك ج ١ ص ٦]

"قال عمر بن الخطاب رضي الله عنه: تعاهدوا الرجال في الصلاة؛ فإن كانوا مرضى فعودوهم، وإن كانوا غير ذلك

حَسَنَتَيْنِ، لَشَهْدِ الْعِشَاءِ. [صحيح البخاري، كتاب الاذان، بابُ وُجُوبِ صَلَاةِ الْجَمَاعَةِ: ٦٤٤]

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلٌ أَعْمَى، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّهُ لَيْسَ لِي قَائِدٌ يَقُودُنِي إِلَى الْمَسْجِدِ، فَسَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يُرَخِّصَ لَهُ، فَيُصَلِّيَ فِي بَيْتِهِ، فَرَخَّصَ لَهُ، فَلَمَّا وُلَّى دَعَاهُ، فَقَالَ: «هَلْ تَسْمَعُ التِّدَاءَ بِالصَّلَاةِ؟» قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: «فَأَجِبْ».

[صحيح مسلم كتاب المساجد ومواضع الصلاة، بابُ يَجِبُ إِثْيَانِ الْمَسْجِدِ عَلَى مَنْ سَمِعَ التِّدَاءَ ٢٥٥ و ٦٥٣]

عَنْ نَافِعٍ مَوْلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ كَتَبَ إِلَى عُمَالِهِ: إِنَّ أَهْمَّ أَمْرِكُمْ عِنْدِي الصَّلَاةُ. فَمَنْ حَفِظَهَا وَحَافِظَ عَلَيْهَا، حَفِظَ دِينَهُ. وَمَنْ ضَيَّعَهَا فَهُوَ لِمَا سِوَاهَا أَضْيَعٌ...

[موطأ الامام مالك ج ١ ص ٦]

"قال عمر بن الخطاب رضي الله عنه: تعاهدوا الرجال في الصلاة؛ فإن كانوا مرضى فعودوهم، وإن كانوا غير ذلك

رسمي جريده

پرله پسي نمبر (۱۴۵۲)

(۱۴۴۶/۱/۲۵ - ۱۴۰۳/۵/۱۰)

فعاتبوهم". [كتاب مناقب أمير المؤمنين
عمر بن الخطاب لأبي الفرج ابن
الجوزي، ص ۱۸۵]

"صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ وَاجِبَةٌ عَلَى الرَّاجِحِ فِي
الْمَذْهَبِ أَوْ سُنَّةٌ مُؤَكَّدَةٌ فِي حُكْمِ
الْوَجِبِ كَمَا فِي الْبَحْرِ وَصَرَّحُوا بِفَسْقِ
تَارِكِهَا وَتَعْزِيرِهِ". [الدر المختار وحاشية
ابن عابدين «رد المحتار»
ج ۱ ص ۴۵۷]

وفي «القنينة»: "تارك الجماعة من غير
عذر، يجب تعزيره ويأثم الجيران
بالسكوت عنه". [العناية بشرح
النقاية لملا علي القاري ج ۱ ص ۳۲۳]
بر اساس آیه مبارک شریف، احادیث
مبارک رسول الله صلی الله علیه
وسلم، اقوال حضرت عمر رضی الله
تعالی عنه و جزئیات فقہی فوق و
این که اقامه معروفات و ازاله
منکرات بر مبنای آیت مبارکه
نقل شده، از جمله اهداف اصلی
نظام اسلامی است، مراتب ذیل ابلاغ
می گردد:

فعاتبوهم". [كتاب مناقب
أمير المؤمنين عمر بن الخطاب لأبي
الفرج ابن الجوزي، ص ۱۸۵]

"صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ وَاجِبَةٌ عَلَى الرَّاجِحِ فِي
الْمَذْهَبِ أَوْ سُنَّةٌ مُؤَكَّدَةٌ فِي حُكْمِ
الْوَجِبِ كَمَا فِي الْبَحْرِ وَصَرَّحُوا بِفَسْقِ
تَارِكِهَا وَتَعْزِيرِهِ". [الدر المختار وحاشية
ابن عابدين «رد المحتار»
ج ۱ ص ۴۵۷]

وفي «القنينة»: "تارك الجماعة من غير
عذر، يجب تعزيره ويأثم الجيران
بالسكوت عنه". [العناية بشرح
النقاية لملا علي القاري ج ۱ ص ۳۲۳]
د پورته مبارک آیت شریف، د
رسول الله صلی الله علیه وسلم د
مبارکو احادیثو، د حضرت عمر
رضی الله تعالی عنه د اقوالو او فقہی
جزئیاتو پر اساس او دا چې د معروفاتو
اقامه او د منکراتو ازاله د نقل شوي
مبارک آیت پر بنیاء، د اسلامي نظام د
اصلي موخو له جملې څخه دي،
لاندې مراتب ابلاغېږي:

لومړۍ ماده:

(۱) له جماعت سره د لمانځه اقامه کول شرعاً واجب او د جماعت تارک د تعزير مستوجب دی.

(۲) د وزارتونو او امارتي ادارو منسولين او مسئولين شرعاً مکلف دي چې په خپل لمانځه پابند وي او په ټاکل شويو وختونو کې لمونځ له جماعت سره اقامه کړي.

دوهمه ماده:

(۱) که امارتي منسوب او يا مسئول له موجه عذر پرته لمونځ په جماعت سره اداء نه کړي، د وزارت يا اړوندي ادارې د دعوت او ارشاد مسئولين دې، په لومړي قدم کې نوموړي ته توصيه او د تکرار په صورت کې هغه د وزارت يا اړوندي ادارې مسئول ته وروپېژني.

(۲) د وزارت يا اړوندي ادارې مسئول موظف دی، د جماعت د لمانځه تارک له حنفي فقهي سره سم په مناسب شکل تعزير کړي.

ماده اول:

(۱) اقامه نماز با جماعت شرعاً واجب و تارک جماعت مستوجب تعزير است.

(۲) منسولين و مسئولين وزارت ها و ادارات امارتي شرعاً مکلف اند که به نماز خویش پابند باشند و در اوقات معينه نماز را با جماعت اقامه نمایند.

ماده دوم:

(۱) هرگاه منسوب و يا مسئول امارتي بدون عذر موجه نماز را با جماعت اداء ننمايد، مسئولين دعوت و ارشاد وزارت يا اداره مربوط، در قدم اول به وی توصيه و در صورت تکرار، او را به مسئول وزارت يا اداره مربوطه معرفي نمايد.

(۲) مسئول وزارت يا اداره مربوط موظف است، تارک نماز جماعت را مطابق فقه حنفي به شکل مناسب تعزير نمايد.

رسمي جريده

پوله پسي نمبر (۱۴۵۲)

(۱۴۴۶/۱/۲۵ - ۱۴۰۳/۵/۱۰)

درپيمه ماده:

د ارشاد، حج او اوقافو وزارت
مكلفيت لري، د دې فرمان سره
ضميمه د لمانځه په هكله زموږ
توصيې، خلكو ته په مكرر ډول بيان
كړي.

څلورمه ماده:

دغه فرمان د توشېح له نېټې څخه نافذ
او په رسمي جريده كې دې له
ضميمې سره يو ځای خپور شي.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!
اميرالمؤمنين شيخ القرآن والحديث
مولوي هبة الله اخندزاده

ماده سوم:

وزارت ارشاد، حج و اوقاف
مكلفيت دارد، توصيه‌های ما
در مورد نماز، ضميمه اين
فرمان را طور مكرر به مردم بيان
نمايد.

ماده چهارم:

اين فرمان از تاريخ توشېح نافذ و
همراه با ضميمه در جريده رسمي
نشر گردد.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!
اميرالمؤمنين شيخ القرآن والحديث
مولوي هبة الله اخندزاده

د ۱۴۴۶/۱/۱۸ هـ. ق نېټې د

(۲) گڼې فرمان

ضميمه

د لمانځه په هکله د عاليقدر

امير المؤمنين حفظه الله تعالى

توصيې

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العلمين، و الصلوة

والسلام على سيد المرسلين وعلى آله

وأصحابه أجمعين، أما بعد: فقد

قال الله تبارك وتعالى في محكم كتابه:

(حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ

الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ) ^(۱)

ژباړه: ساتنه کوي تاسې پر (ټولو)

لمونځونو باندې او (خصوصاً) پر

لمانځه منځني باندې (چې مازديگر

دی) او درېږئ تاسې الله تعالى ته

وېږدونکي (په ادب سره). ^(۲)

ضميمه

فرمان شماره (۲) مؤرخ

۱۴۴۶/۱/۱۸ هـ. ق

توصيه‌های عاليقدر امير المؤمنين

حفظه الله تعالى در مورد

نماز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العلمين و الصلوة

والسلام على سيد المرسلين وعلى آله

وأصحابه أجمعين، أما بعد: فقد

قال الله تبارك وتعالى في محكم كتابه:

(حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ

الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ) ^(۱)

ترجمه: نگهداری کنید شما بر (همه)

نمازها و (خصوصاً) بر نماز میانه

(که عصر است) و بایستید شما

به حضور الله تعالى خوف کنندگان

(با ادب). ^(۲)

(۱) سورة البقره ۲۳۸.

(۲) کابلی تفسیر.

اوله توصيه

عزتمندو مسلمانانو ورونو، د اسلامي

امارت مسئولينو او عامو مجاهدينو!

ټولو ته مې دا توصيه ده چې د

لمونځونو ډېر خيال ساتئ، هېڅ وخت

يې مه قضاء کوئ او په خپل وخت يې

اداء کوئ؛ ځکه چې:

له ايمان وروسته اول فرض شوی

عبادت لمونځ دی:

د اسلام په مبین دين کې لمانځه ته ډېر

لوړ مقام ورکړل شوی دی، تر ايمان

وروسته لومړنی عبادت چې الله پاک

امر په کړی دی هغه لمونځ دی.^(۳)

د قيامت په ورځ به اول حساب د

لمانځه کېږي:

لمونځ هغه عبادت دی چې د قيامت په

ورځ به يې تر ټولو عبادتونو لومړی له

مسلمان سره محاسبه کېږي، رسول الله

صلی الله تعالی عليه وسلم فرمايلي دي:

لومړی شی چې د بنده سره يې د

قيامت په ورځ محاسبه کېږي هغه

توصيه اول

برادران مسلمان با عزت، مسئولين

امارت اسلامي و عامه مجاهدين!

توصيه من به همه اين است که بسيار

مراقب نمازها باشيد، هيچ وقت آن را

قضا نکنيد و در وقت معين آن را اداء

نمائيد؛ زيرا که:

اولين عبادت فرض شده بعد از ايمان،

نماز است:

در دين مبين اسلام به نماز

بسيار مقام بلند داده شده است، اولين

عبادت بعد از ايمان که الله پاک بر آن

امر نموده است، نماز است.^(۳)

در روز قيامت اولين حساب از نماز

می شود:

نماز عبادتی است که در روز قيامت

اولتر از همه عبادات با مسلمان از آن

محاسبه می گردد، رسول الله صلی الله

تعالی عليه وسلم فرموده اند: اولين

چيزی که با بنده در روز قيامت

محاسبه می گردد نماز است،

(۳) قال الله تعالى: الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (سورة البقرة آية: ۳).

- لأن أول ما وجب الشهادتان ثم الصلاة ثم الزكاة كما صرح به ابن حجر في شرح الأربعين. الدر المختار

وحاشية ابن عابدين (رد المحتار) (۱/۷۹).

رسمي جریده

پوله پسي نمبر (۱۴۵۲)

(۱۴۴۶/۱/۲۵ - ۱۴۰۳/۵/۱۰)

اگر نماز وی صحیح و قبول شد، پس اعمال باقی وی نیز صحیح و قبول خواهد شد و اگر نماز وی فاسد شد، پس اعمال باقی وی نیز فاسد خواهد شد.^(۴)

نماز سبب قبول شدن سایر اعمال است:

نماز سبب قبول شدن سایر اعمال است، لهذا هر مؤمن مسلمان باید بسیار کوشش نماید که نماز را تام و کامل اداء کند؛ زیرا که نماز کامل سبب موفقیت و کامیابی در تمام اعمال است، شخصی که نماز را نگهداشت دین را نگهداشت، و شخصی که نماز

لمونخ دی، که بی لمونخ سم او قبول شو، نو د هغه پاتي عملونه به هم سم او قبول شي او که د هغه لمونخ فاسد شو، نو د هغه پاتي عملونه به هم فاسد شي.^(۴)

لمونخ د نورو عملونو د قبلدلو سبب دی:

لمونخ د نورو عملونو د قبلدلو سبب دی، لهذا هر مؤمن مسلمان باید پوره کوبنښ و کړي چې پوره او کامل لمونخ اداء کړي؛ ځکه چې کامل لمونخ په ټولو عملونو کې د برياليتوب او کامیابی سبب دی، هغه څوک چې لمونخ يې وساتي هغه دین وساتي، او هغه څوک چې لمونخ يې ضايع کړ د

(۴) عن انس رضي الله تعالى عنه عن النبي صلى الله تعالى عليه وسلم قال : اول ما يحاسب به العبد يوم القيامة الصلاة فان صلحت صلح له سائر عمله وان فسدت فسدت سائر عمله. رواه الطبراني في المعجم الاوسط رقم الحديث (۱۸۵۹) ج ۲/۲۴۰.

- (أول ما يحاسب به العبد يوم القيامة الصلاة) أي المفروضة وهي الخمس لأنها أول ما فرض عليه بعد الإيمان وهي علم الإيمان ورؤية الإسلام (فإن صلحت) بأن كان قد صلاها متوفرة الشروط والأركان وشملها القبول (صلح له سائر عمله) يعني سُمح له في جميع أعماله ولم يضايق في شيء منها في جنب ما واطب من إدامة الصلاة التي هي علم الدين (وإن فسدت) أن لم تكن كذلك (فسدت سائر عمله) (۱) أي ضويق فيه واستقصى فحكم بفساده وأخذ منه الأئمة أن حكمة مشروعية الرواتب قبل الفرائض وبعدها تكميلها بها إن عرض نقص قال الطيبي: الصلاح كون الشيء على حالة استقامته وكماله والفساد ضد ذلك وذلك لأن الصلاة بمنزلة القلب من الإنسان فإذا صلحت صلحت الأعمال كلها وإذا فسدت فسدت. فيض القدير شرح الجامع الصغير (۳/۵۵۰) ط دار الحديث قاهرة.

رسمی جریده

پوله پسی نمبر (۱۴۵۲)

(۱۴۴۶/۱/۲۵ - ۱۴۰۳/۵/۱۰)

را ضایع کرد سایر اعمال وی نیز ضایع خواهد شد.^(۵)

نماز سبب نجات و روشنایی در روز قیامت است:

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم می فرماید: شخصی که نماز را نگهدارد (که همیشه با تمام حقوق، آن را صحیح اداء می کند) وی در روز قیامت روشنایی، دلیل و نجات خواهد داشت، و شخصی که نماز را نگه ندارد، پس هیچ روشنایی، هیچ دلیل، هیچ نجاتی نخواهد داشت و او در روز قیامت با فرعون، هامان، قارون و اُبی بن خلف برانگیخته خواهد شد.^(۶)

نماز نزد الله تعالی از همه اعمال محبوب ترین عمل است:

عبدالله بن مسعود رضی الله تعالی عنه فرمود: من از نبی کریم صلی الله تعالی

هغه به نور عملونه هم ضایع کرل شی.^(۵)

لمونخ د قیامت په ورخ د خلاصون او رنا سبب دی:

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم فرمایی: خوک چې لمونخ وساتي (چې تل یې سم اداء کوي سره له ټولو حقوقو) هغه به د قیامت په ورخ رنا، دلیل او خلاصون ولري، او خوک چې لمونخ ونه ساتي نو هېڅ رنا، هېڅ دلیل، هېڅ خلاصون به ونه لري او هغه به د قیامت په ورخ د فرعون، هامان، قارون او اُبی بن خلف سره راپورته کېږي.^(۶)

لمونخ الله تعالی ته تر ټولو اعمالو خوښ عمل دی:

عبدالله بن مسعود رضی الله تعالی عنه وویل: ما د نبی کریم صلی الله تعالی

(۵) عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنْ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ، قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيُّ شَيْءٍ أَحَبُّ عِنْدَ اللَّهِ فِي الْإِسْلَامِ؟ قَالَ: " الصَّلَاةُ لَوْفَتْهَا، وَمَنْ تَرَكَ الصَّلَاةَ فَلَا دِينَ لَهُ، وَالصَّلَاةُ عِمَادُ الدِّينِ " رواه البيهقي في شعب الإيمان (۴/۳۰۰).

(۶) وعن عبدالله بن عمرو العاص رضي الله تعالى عنهما عن النبي صلى الله عليه وسلم : انه ذكر الصلاة يوما فقال : من حافظ عليها كانت له نورا وبرهانا ونجاة يوم القيامة ومن لم يحافظ عليها لم يكن له نورا ولا برهانا ولا نجاة وكان يوم القيامة مع قارون وفرعون وهامان وابي ابن خلف .مشكوة المصابيح كتاب الصلوة الفصل الثالث ۵۹/۱ ط اميرحمزه.

عليه وسلم خنجه پوښتنه وکړه چې کوم عمل الله پاک ته ډېر خوښ دی؟ نبي کریم صلی الله تعالی علیه وسلم وفرماییل: لمونخ پر خپل وخت اداء کول، بیا مې پوښتنه ځني وکړه چې کوم عمل الله پاک ته ډېر خوښ دی بیا یې راته وویل: د مور او پلار سره نیکي کول، درېیم وار مې بیا پوښتنه وکړه بیا یې راته وویل: جهاد فی سبیل الله.^(۷)

دوه یمه توصیه

پوره کونښن وکړئ چې لمونځونه په جماعت سره اداء کړئ، د امکان تر حده د جماعت لمونځ مه پرېږدئ؛ ځکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم فرمایلي دي: په یو کلي یا دښته کې چې درې نفره وي او لمونځ په جماعت سره نه کوي په هغوی به

عليه وسلم پرسیدم که کدام عمل به الله تعالی پسندیده تر است؟ نبي کریم صلی الله تعالی علیه وسلم فرمودند: ادای نماز در وقت معینه آن، سپس از ایشان پرسیدم که کدام عمل به الله پاک پسندیده تر است دوباره برایم فرمودند: نیکی کردن با پدر و مادر، بار سوم باز پرسیدم باز برایم فرمودند: جهاد فی سبیل الله.^(۷)

توصیه دوم

بسیار کوشش کنید که نمازها را با جماعت اداء نمائید، تا حد امکان نماز جماعت را ترک نکنید، زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم فرموده اند: در یک قریه یا دشت که سه نفر باشند و نماز را با جماعت اداء نمی کنند، شیطان بر آنان مسلط

(۷) عن أبي عمرو الشَّيْبَانِي، يَقُولُ: أَخْبَرَنَا صَاحِبُ هَذِهِ الدَّارِ، وَأَوْمَأَ بِيَدِهِ إِلَى دَارِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: سَأَلْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَيُّ الْعَمَلِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ؟ قَالَ: «الصَّلَاةُ عَلَى وَفَّاءِهَا» قَالَ: ثُمَّ أَيٌّ؟ قَالَ: «بِرُّ الْوَالِدَيْنِ» قَالَ: ثُمَّ أَيٌّ؟ قَالَ: «الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ» قَالَ: حَدَّثَنِي بِهِ، وَلَوْ اسْتَزِدُّهُ لَزَادَنِي. رواه البخاري رقم الحديث (۵۷۳۶) ج ۲ ص ۸۸۲ الحقانيه.

ومن ذهب الى الغزو وفاتته صلاة فقد ارتكب سبعمائة كبيرة. الفتاوى البزازية على هامش الهنديه (۳۴۹/۶).

شیطان مسلط کپري. (۸)

کامل لمونخ د جماعت لمونخ دی:

کامل لمونخ په اسلام کې د جماعت لمونخ دی، د جماعت لمونخ د علماوو په اتفاق سره تر یوازې لمانځه په اووه ویشت درجې فضیلت لري. (۹)

جماعت د مسلمانانو ترمنځ د محبت

سبب دی:

د جماعت لمونخ د یو بل سره د مینې او محبت پیدا کېدلو او د ناپوهه د زده کړې لپاره ډېره ښه لاره ده. (۱۰)

د وېرې (ډار) په حالت کې هم جماعت نه پرېښودل کپري:

لمونخ د الله پاک یوه داسې فریضه ده چې د دښمن څخه د وېرې په حالت کې هم الله پاک د جماعت په لمانځه

خواهد شد. (۸)

نماز کامل نماز جماعت است:

نماز کامل در اسلام نماز جماعت است، نماز جماعت به اتفاق علماء از نماز منفرد بیست و هفت درجه فضیلت دارد. (۹)

جماعت سبب محبت میان مسلمانان

است:

نماز جماعت طریقه بسیار بهتر جهت پیدا شدن دوستی و محبت با همدیگر و تعلیم نادان است. (۱۰)

در حالت خوف (ترس) نیز جماعت ترک نمی‌شود:

نماز چنان فریضه الله پاک است که در حالت خوف از دشمن نیز الله پاک به نماز جماعت امر نموده

(۸) عن أبي الدرداء، قال: سمعتُ رسولَ الله - صلى الله عليه وسلم - يقول: "ما من ثلاثةٍ في قريةٍ ولا بدوٍ لا تقامُ فيهمُ الصلاةُ إلا استحوذَ عليهمُ الشَّيطانُ، فعليك بالجماعةِ فإنَّما يأكلُ الدَّيْبُ القاصِيَةَ" رواه ابو داود رقم الحديث [۵۴۷].

(۹) عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ تَفْضُلُ صَلَاةَ الْفَدَىِّ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً». رواه البخاري رقم الحديث [۶۴۵].

(۱۰) ومن جگمها نظام الألفة وتعلم الجاهل من العالم (قوله نظام الألفة) بتحصيل التعاهد باللقاء في أوقات الصلوات بين الجيران بحر. والألفة: بضم الهمزة اسم الائتلاف ح عن القاموس. الدر المختار وحاشية ابن عابدين (رد المحتار) (۱/ ۵۵۱) ط دار الفكر بيروت (۴۰۸/۱) ط المكتبة الحبيبية.

رسمي جریده

پرله پسي نمبر (۱۴۵۲)

(۱۴۴۶/۱/۲۵ - ۱۴۰۳/۵/۱۰)

است که یک حصه لشکر پهره کند و حصه دیگر نماز را با جماعت اداء نمایند، سپس این حصه دیگر پهره کنند، پس که حالت خوف نباشد بسیار ضروری است که نماز با جماعت اداء شود. (۱۱)

ترک نماز جماعت نشانه منافقت است:

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم برای شخصی که آذان را می شنود و به جماعت حاضر نمی شود، این عمل را بی وفایی، نادانی، کفر و

سره امر کبری دی، چي يوه برخه د لښکر دې پیره کوي او يوه برخه دې په جماعت سره لمونځ کوي، او بيا دې دا بله برخه پیره کوي، نو چي د وېرې حالت نه وي خو ډېره ضروري ده چي لمونځ په جماعت سره اداء شي. (۱۱)

د جماعت د لمانځه پرېښودل د منافقت نښه ده:

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم د هغه چا لپاره چي اذان اوري او جماعت ته نه حاضرېږي، دا کار بي وفائي، ناپوهي،

(۱۱) وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَهُمْ الْآيَةَ. (سورة النساء آية ۱۰۲).

- عن عبد الله بن عمر رضي الله عنهما، قال: غَزَوْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قِبَلَ نَجْدٍ، فَوَارَيْنَا الْعَدُوَّ، فَصَافَقْنَا لَهُمْ، «فَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَمُنُّ مَعَهُ طَائِفَةٌ مَعَهُ تُصَلِّي وَأَقْبَلَتْ طَائِفَةٌ عَلَى الْعَدُوِّ، وَرَكَعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِمَنْ مَعَهُ وَسَجَدَ سَجْدَتَيْنِ، ثُمَّ انصَرَفُوا مَكَانَ الطَّائِفَةِ الَّتِي لَمْ تُصَلِّ، فَجَاءُوا، فَرَكَعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِهِمْ رُكْعَةً وَسَجَدَ سَجْدَتَيْنِ، ثُمَّ سَلَّمَ، فَقَامَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ، فَرَكَعَ لِنَفْسِهِ رُكْعَةً وَسَجَدَ سَجْدَتَيْنِ» رواه البخاري رقم الحديث [۹۴۲] أَبْوَابُ صَلَاةِ الْخَوْفِ.

- عن ابن عمر، قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم، «في صلاة الخوف أن يكون الإمام يصلي بطائفة معه، فيسجدون سجدة واحدة، وتكون طائفة منهم بينهم وبين العدو، ثم ينصرف الذين سجدوا السجدة مع أميرهم، ثم يكونون مكان الذين لم يصلوا، ويتقدم الذين لم يصلوا فيصلوا مع أميرهم سجدة واحدة، ثم ينصرف أميرهم وقد صلى صلاته، ويصلي كل واحد من الطائفتين بصلاته سجدة لنفسه، فإن كان خوف أشد من ذلك، فرجالا أوركباناً» قال: يعني بالسجدة الركعة. رواه ابن ماجه رقم الحديث [۱۲۵۸] باب ما جاء في صلاة الخوف.

رسمي جريدة

پوله پسي نمبر (۱۴۵۲)

(۱۴۴۶/۱/۲۵ - ۱۴۰۳/۵/۱۰)

کفر او منافقت بللی دی. (۱۲)

رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم د
جماعت پر بنسودونکو د کورنو د
سوځولو اراده کړې وه:

په روایت کې راغلي دي: چې
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
و فرمایيل: زما دې قسم په هغه ذات وي
چې زما نفس د هغه په واک کې دی
چې ما اراده او قصد کړی چې زه امر
و کرم په لرگیو چې جمع کړل شي،
وروسته زه یو سړي ته امر و کرم چې
خلکو ته لمونځ ورکړي او زه هغو
خلکو ته ولاړ شم څوک چې (پرت له
عذره) لمونځ په کورونو کې کوي او
جماعت ته نه حاضرېږي او د هغوی
کورونه هغوی باندي و سوځوم. (۱۳)

منافقت دانسته است. (۱۲)

رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
اراده سوزاندن خانه های ترک کنندگان
جماعت را نموده بود:

در روایت آمده است: که رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم فرمودند:
قسم به ذاتی که نفس من در اختیار او
است، من اراده و قصد نموده ام که
امر نمایم که چوب (هیزم) جمع کرده
شود، سپس من به یک مردی
امر نمایم که به مردم نماز بدهد
و من به سوی مردمی بروم که نماز
را در خانه (بدون عذر) اداء می نمایند
و به جماعت حاضر نمی شوند و
خانه های شان را بر آنها
بسوزانم. (۱۳)

(۱۲) عن سهل عن أبيه، عن رسول الله صلى الله عليه وسلم أنه قال: "الْجَفَاءُ كُلُّ الْجَفَاءِ، وَالْكَفْرُ، وَالنِّفَاقُ، مَنْ سَمِعَ مُنَادِيَ اللَّهِ يُنَادِي بِالصَّلَاةِ يَدْعُو إِلَى الْقَلْحِ، وَلَا يُجِيبُهُ" رواه احمد في مسنده رقم الحديث [۱۵۶۲۷] (۳۹۰ / ۲۴) كذا في الترغيب والترهيب (۱/۱۶۷) المكتبة الرشيديّة.

(۱۳) وعن ابي هريره رضى الله عنه قال: قال رسول الله عليه وسلم (والذي نفسي بيده لقد هممت ان امر بحطب فيحطب، ثم أمر بالصلاة فيؤذن لها، ثم أمر رجلا فيؤم الناس، ثم أخالف الى رجال وفي رواية: لايشهدون الصلاة فأحرق عليهم بيوتهم، والذي نفسي بيده، لو يعلم أحدهم أنه يجد عرفا سمينا، أو مرماتين حسنتين لشهد العشاء) رواه البخاري رقم الحديث [۶۴۴].

ادای نماز با جماعت واجب است:

طوری که ترک جماعت از نشانه‌های منافقت شمرده شده است، با ترک آن شیطان بر مسلمانان مسلط می‌شود، رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اراده سوزاندن خانه‌های ترک کنندگان جماعت را نموده بود؛ زیرا فقهای ما رحمهم الله تعالی نماز جماعت را واجب شمرده اند، که ترک آن گناه است و انسان بر آن فاسق و مستحق تعزیر می‌شود. (۱۴)

خلفای راشدین رضی الله تعالی عنهم به نماز و جماعت توصیه نموده اند:
ابوبکر الصدیق رضی الله تعالی عنه به مجاهدین توصیه می‌نمود، که همیشه نمازها را با جماعت و در وقت معینه آن اداء نمایند. (۱۵)

په جماعت سره لمونخ کول واجب دی:

خرنگه چي د جماعت پرېښودل د منافقت نښه بلل شوې ده، په پرېښودلو يې پر مسلمانانو شیطان مسلط کېږي، رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم د جماعت پرېښودونکو د کورونو د سوځولو اراده کړې وه؛ ځکه زموږ فقهاوو رحمهم الله تعالی په جماعت سره لمونخ واجب بللی دی، چي پرېښودل يې گناه ده او سړی ورباندې فاسق او د تعزیر مستحق گرځي. (۱۴)

په لمانځه او جماعت خلفاء راشدینو رضی الله تعالی عنهم توصیه کړې ده:
ابوبکر الصدیق رضی الله تعالی عنه به مجاهدینو ته توصیه کوله، چي همیشه لمونځونه په جماعت او په خپلو وختونو کې اداء کوي. (۱۵)

(۱۴) بقي هنا شيء، وهو أن صلاة الجماعة واجبة على الراجح في المذهب أو سنة مؤكدة في حكم الواجب كما في البحر وصرحوا بفسق تاركها وتعزيره، وأنه يأثم. الدر المختار وحاشية ابن عابدين (رد المحتار) (۱/ ۴۵۷) دار الفكر.

(۱۵) تنمة النظام (ص: ۴۹).

- وجعل أبا عبيدة أميراً على الجيوش، وكلما اتجه أمير يودعه ويوصيه بتقوى الله وحسن الصحبة والمواظبة على الصلوات بالجماعة في أوقاتها، وأن يصلح كل منهم نفسه حتى يصلح الله له الناس، وأن يكرموا رسل العدو إذا قدموا عليهم، وأن يعملوا على تقليل لبثهم عندهم حتى يخرجوا من عسكرهم وهم جاهلون بأمر المسلمين. فقه السيرة النبوية مع موجز لتاريخ الخلافة الراشدة (ص: ۳۵۲) ط دار الفكر - دمشق.

رسمی جریده

پوله پسی نمبر (۱۴۵۲)

(۱۴۴۶/۱/۲۵ - ۱۴۰۳/۵/۱۰)

همچنان حضرت عمر رضی الله تعالی عنه به والیان خویش نوشت که مهمترین کار در کارهای شما نزد من نماز تان است.^(۱۶)

توصیه سوم

رکوع، قومه (بلند شدن از رکوع)، سجده و جلسه (نشستن در میان سجدها) را در نماز به اطمینان اداء نمائید؛ زیرا شخصی که در ارکان نماز تعدیل نمی کند (آن را با اطمینان اداء نمی کند)، وی از همه بدترین دزد شمرده شده است.^(۱۷)

همدارنگه حضرت عمر رضی الله تعالی عنه خپلو والیانو ته ولیکل چي ستاسو په کارونو کې تر ټولو مهم کار زما په نزد ستاسو لمونځ دی.^(۱۶)

درپیمه توصیه

په لمانځه کې رکوع، قومه (له رکوع څخه ولاړه)، سجده او جلسه (د سجده په منځ کې ناسته) په اطمینان سره اداء کوی؛ ځکه کوم څوک چې د لمانځه په ارکانو کې تعدیل نه کوي (په اطمینان سره یې نه اداء کوي) هغه تر ټولو بد غل بلل شوی دی.^(۱۷)

- وأمر يزيد بن أبي سفیان علی جیش عظیم هو جمهور من انتدب إليه، فهم سهيل بن عمرو في أمثاله من أهل مكة، وشيعة ماشيا، وأوصاه وغيره من الأمراء، فكان مما قال ليزيد:

إني قد وليتك لأبلوك وأجربك وأخرجك، فإن أحسنت رددتك إلى عملك وزدتك، وإن أسأت عزلتك، فعليك بتقوى الله فإنه يرى من باطنك مثل الذي من ظاهرك، وإن أولى الناس بالله أشدهم توليا له، وأقرب الناس من الله أشدهم تقربا إليه بعمله. وقد وليتك عمل خالد، فإياك وعبية الجاهلية، فإن الله يبغضها ويبغض أهلها، وإذا قدمت على جندك فأحسن صحبتهم، وابدأهم بالخير وعدهم إياه، وإذا وعظتهم فأوجز؛ فإن كثير الكلام ينسي بعضه بعضا، وأصلح نفسك يصلح لك الناس، وصل الصلوات لأوقاتها بإتمام ركوعها وسجودها والتخشع فيها، وإذا قدم عليك رسل عدوك فأكرمهم، وأقلل لبتهم حتى يخرجوا من عسكريك وهم جاهلون به، ولا تربيهم فيروا خللك ويعلموا علمك. الكامل في التاريخ (۲/ ۲۴۹) ط دار الكتاب العربي، بيروت - لبنان.

(۱۶) عَنْ نَافِعِ مَوْلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ كَتَبَ إِلَى عَمَّالِهِ: "إِنَّ أَمْرَكُمْ عِنْدِي الصَّلَاةُ. فَمَنْ حَفِظَهَا وَحَافِظَ عَلَيْهَا، حَفِظَ دِينَهُ. وَمَنْ ضَيَّعَهَا فَهُوَ لِمَا سِوَاهَا أَضْيَعُ. رواه في الموطأ (۵/۱) المكتبة الحقانية.

(۱۷) عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ مُرَّةٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَا تَرَوْنَ فِي الشَّارِبِ، وَالسَّارِقِ وَالرَّانِي؟ وَذَلِكَ قَبْلَ أَنْ يُنَزَّلَ فِيهِمْ»، قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ. قَالَ: «هِنَّ فَوَاحِشٌ. وَفِيهِنَّ عُقُوبَةٌ. وَأَسْوَأُ السَّرِقَةِ الَّذِي يَسْرِقُ صَلَاتَهُ»، قَالُوا: وَكَيْفَ يَسْرِقُ صَلَاتَهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «لَا يُتِمُّ رُكُوعَهَا وَلَا سُجُودَهَا» رواه في الموطأ رقم الحديث

نماز بدون تعديل (اداء کردن با اطمینان)، نماز نیست:

یک مرد در حضور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم طوری نماز خواند که رکوع و سجده را با اطمینان اداء نکرد، رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم برایش فرمودند: «باز نماز بخوان؛ زیرا تو نماز اداء نکرده‌ای.» (۱۸)

تعديل در نماز واجب است:

در کتاب‌های فقه شریف آمده است؛ اداء نمودن تمام ارکان نماز با اطمینان، ششمین واجب است. (۱۹)

له تعديل (به اطمینان سره اداء کولو) پرته لمونخ، لمونخ نه دی:

د رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم په مخ کې یو سړي داسې لمونخ وکړ چې رکوع او سجده یې په اطمینان سره اداء نه کړه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ورته وفرمایل: «بپرته لمونخ وکړه؛ ځکه تا لمونخ نه دی کړی.» (۱۸)

تعديل په لمانځه کې واجب ده:

د فقه شریفې په کتابونو کې راغلي دي؛ شپږم واجب په اطمینان سره د لمانځه ټول رکنونه اداء کول دي. (۱۹)

[۷۲] وعن أبي قتادة رضى الله عنه قال (قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: أسوء الناس سرقة النبي يسرق من صلاته قالوا: يا رسول الله وكيف يسرق من صلاته؟ قال: لا يتم ركوعها ولا سجودها وهو حديث صحيح رواه احمد. مشكوة المصابيح باب الركوع الفصل الثالث ج ۱ ص ۸۳ ط اميرحمزة.

(۱۸) عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَخَلَ الْمَسْجِدَ فَدَخَلَ رَجُلٌ، فَصَلَّى، فَسَلَّمَ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَرَدَّ وَقَالَ: «ارْجِعْ فَصَلِّ، فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ»، فَارْجَعَ يُصَلِّي كَمَا صَلَّى، ثُمَّ جَاءَ، فَسَلَّمَ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: «ارْجِعْ فَصَلِّ، فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ» ثَلَاثًا، فَقَالَ: وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ مَا أَحْسِنُ غَيْرَهُ، فَعَلِمَنِي، فَقَالَ: «إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلَاةِ فَكَبِّرْ، ثُمَّ اقْرَأْ مَا تَيَسَّرَ مَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ، ثُمَّ ارْكَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ رَاكِعًا، ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَغْدِلَ قَائِمًا، ثُمَّ اسْجُدْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ سَاجِدًا، ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ جَالِسًا، وَافْعَلْ ذَلِكَ فِي صَلَاتِكَ كُلِّهَا» رواه البخاري رقم الحديث [۷۵۷].

(۱۹) السادس اداء جميع الاركان باعتدال وطمأنينة. الفقه الميسر (ص: ۷۰) ط دارالفاروق الاعظم. - والحاصل أن الأصح رواية ودراية وجوب تعديل الأركان، وأما القومة والجلسة وتعديلهما فالمشهور في المذهب السنية، وروي وجوبها، وهو الموافق للأدلة، وعليه الكمال ومن بعده من المتأخرين وقد علمت قول تلميذه إنه

خلورمه توصيه

له امام سره په تکبير تحریمه
(اول الله اکبر) کې شریک شی:

مقتدی باید کونښن وکړي چې له امام سره په تکبير تحریمه کې شریک شي،^(۲۰) که یو څوک زر اوښان په حرم شریف کې د الله تعالی لپاره ذبح کړي تر هغه هم له امام سره په تکبير تحریمه کې شرکت بهتر دی،^(۲۱) په تکبير تحریمه کې د مقتدی لپاره بهتر صورت دا دی چې امام د (اکبر) د کلمې راء ته ورسېږي مقتدی به په تکبير شروع کوي.^(۲۲)

توصیه چهارم

در تکبير تحریمه (الله اکبر اول) با امام شریک شوید:

مقتدی باید کوشش نماید که با امام در تکبير تحریمه شریک شود،^(۲۰) اگر شخصی هزار شتر را در حرم شریف برای الله تعالی ذبح کند، شرکت با امام در تکبير تحریمه از آن نیز بهتر است،^(۲۱) صورت بهتر برای مقتدی در تکبير تحریمه این است که امام به راء کلمه (اکبر) برسد مقتدی به تکبير شروع نماید.^(۲۲)

الصواب. وقال أبو يوسف بفرضية الكل واختاره في المجمع والعيني ورواه الطحاوي عن أئمتنا الثلاثة. الدر المختار وحاشية ابن عابدين (رد المحتار) (۱/ ۴۶۴) دار الفكر.

(۲۰) عن أنس بن مالك رضي الله تعالى عنه، قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "من صلى لله أربعين يوما في جماعة يدرك التكبيرة الأولى كتب له براءة من النار، وبراءة من النفاق. رواه الترمذي ج ۱ ص ۳۵۹ - المكتب الإسلامي- بيروت.

(۲۱) عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «التَّكْبِيرَةُ الْأُولَى يُدْرِكُهَا أَحَدُكُمْ مَعَ الْإِمَامِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ بَدَنَةٍ يُهْدِيهَا» رواه ابن شاهين في كتابه (الترغيب في فضائل الأعمال وثواب ذلك) ج ۱ ص ۱۵۷ ناشر دارابن الجوزي- دمام.

(۲۲) (قوله وقال الأفضل فهما بعده) أفاد أن خلاف الصحابين في الأفضلية وهو الصحيح نهر. وقيل في الجواز حتى لا يصح الشروع بالمقارنة في إحدى الروايتين عن أبي يوسف ويكون مسينا عند محمد كما في البدائع. وفي القهستاني: وقال السرخسي: إن قوله أدق وأجود وقولهما أرفق وأحوط. وفي عون المروزي: المختار للفتوى في صحة الشروع قوله وفي الأفضلية قولهما. اهـ وفي التتارخانية عن المنتقى المقارنة على قوله كمقارنة حلقة الخاتم والأصبع. والبعدية على قولهما أن يوصل المقتدي همزة الله براء أكبر. الدر المختار وحاشية ابن عابدين (رد المحتار) (۱/ ۵۲۶).

پنخمه توصيه

له امام خنجه په تكبير تحریمه (اول الله اكبر) كې مه مخكې كېږئ: كه مقتدي ټول (الله اكبر) تر امام مخكې ووايي، يا كلمه د (الله) د امام تر لفظ د (الله) ويلو مخكې ووايي، يا كلمه د (الله) د امام سره يوځای ووايي خو كلمه د (اكبر) د امام تر (اكبر) ويلو مخكې ووايي په لمانځه كې شروع يې نه صحيح كېږي ترڅو چې بېرته تكبير تحریمه يې نه وي ويلې. (۲۳)

توصيه پنجم

در تكبير تحریمه (الله اكبر اول) از امام سبقت نكنيد: هرگاه مقتدی تمام (الله اكبر) را قبل از امام بگويد، يا كلمه (الله) را قبل از گفتن لفظ (الله) توسط امام بگويد، يا كلمه (الله) را با امام يکجا بگويد اما كلمه (اكبر) را قبل از گفتن (اكبر) توسط امام بگويد، شروع وی در نماز صحيح نمی شود تا اينکه دوباره تكبير تحریمه را نگفته باشد. (۲۳)

(۲۳) (ويسن مقارنة إحرار المقتدي الخ) لكن يشترط أن لا يكون فراغه من الله أو من أكبر قبل فراغ الإمام منهما فلو فرغ من قوله الله مع الإمام أو بعده وفرغ من قوله أكبر قبل فراغ الإمام منه لا يصح شروعه في أظهر الروايات وهو الأصح لأنه إنما يكون شارعاً بالجملة ولا يدرك فضلية التحريمية مع الإمام عند الإمام إلا بالمقارنة في الإحرام حاشية الطحطاوي على مراقي الفلاح شرح نور الإيضاح ط- أخرى (ص: ۱۷۲).

- ويكبر المقتدي مع الإمام فإن قال المقتدي الله أكبر وقوله وقع قبل قول الإمام ذلك قال الفقيه أبو جعفر رحمه الله تعالى الأصح أن لا يكون شارعاً عندهم وكذلك لو أدرك الإمام في الركوع فقال الله أكبر إلا أن قوله الله كان في قيامه وقوله أكبر في ركوعه لا يكون شارعاً في الصلاة وأجمعوا على أن المقتدي لو فرغ من قول الله قبل فراغ الإمام عن ذلك لا يكون شارعاً في الصلاة في أظهر الروايات. فتاوى قاضيخان (۱/ ۴۱).

- وَلَوْ كَثُرَ قَبْلَ إِمَامِهِ لَا تَجُوزُ صَلَاتُهُ مَا لَمْ يُجَدِّدْ: لِأَنَّهُ افْتَدَى بِمَنْ لَيْسَ فِي الصَّلَاةِ فَلَا يَدْخُلُ فِي صَلَاتِهِ وَلَا فِي صَلَاةِ نَفْسِهِ عَلَى الصَّحِيحِ: لِأَنَّهُ قَصَدَ الْمَشَارَكَةَ وَهِيَ غَيْرُ صَلَاةِ الْإِنْفِرَادِ وَلَوْ افْتَتَحَ بِ "اللَّهُ" قَبْلَ إِمَامِهِ لَمْ يَصِرْ شَارِعًا فِي صَلَاتِهِ: لِأَنَّهُ صَارَ شَارِعًا فِي صَلَاةِ نَفْسِهِ قَبْلَ شُرُوعِ الْإِمَامِ، وَلَوْ مَدَّ الْإِمَامُ التَّكْبِيرَ وَحَدَفَ رَجُلٌ خَلْفَهُ فَفَرَعَ قَبْلَ فَرَاغِ الْإِمَامِ أَجْزَأُهُ عَلَى قِيَاسِ قَوْلَيْهِمَا وَعَلَى قَوْلِ أَبِي يُوسُفَ لَا يُجْزئُهُ، وَلَوْ كَثُرَ الْمُؤْتَمُّ وَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّهُ كَثُرَ قَبْلَ الْإِمَامِ أَوْ بَعْدَهُ فَإِنَّ كَانَ أَكْبَرَ رَأْيِهِ أَنَّهُ كَثُرَ قَبْلَهُ لَا يُجْزئُهُ وَإِلَّا أَجْزَأُهُ؛ لِأَنَّ أَمْرَهُ مَحْمُولٌ عَلَى الصَّلَاحِ حَتَّى يَتَبَيَّنَ الْخَطَأُ بَيِّنِينَ أَوْ بِغَالِبِ الظَّنِّ، كَذَا فِي الْمُحِيطِ، وَالْمُرَادُ بِقَوْلَيْهِمَا: أَنَّ الشُّرُوعَ يَصِحُّ بِ "اللَّهُ" بِدُونِ "أَكْبَرُ"، وَقَالَ أَبُو يُوسُفَ لَا يَصِحُّ إِلَّا بِهَيَا كَمَا صَرَّحَ بِهِ فِي التَّجْنِيسِ هُنَا. البحر الرائق شرح كنز الدقائق ومنحة الخالق وتكملة الطوري (۱/ ۳۰۸) ناشر دارالكتاب الاسلامي.

رسمي جریده

پوله پسي نمبر (۱۴۵۲)

(۱۴۴۶/۱/۲۵ - ۱۴۰۳/۵/۱۰)

شپږمه توصيه

ركوع او سجدي ته په تلو او راپورته کېدو کې له امام څخه مه مخکې کېږئ:

رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم فرمايلي دي: څوک چې تر امام مخکې له سجدي سر را پورته کوي هغه دې په دې ووېرې چې الله تعالى د هغه سر د خره سر وگرزوي، تر امام مخکې رکوع يا سجدي ته تلل او له امام څخه مخکې را پورته کېدل مکروه دي، زموږ فقهاء کرام رحمهم الله تعالى وايي کوم لمونځ چې له کراهيت سره اداء شي بېرته راگرزول يې واجب دي. (۲۴)

توصيه ششم

در رفتن و بلند شدن از رکوع و سجده از امام سبقت نکند:

رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم فرموده اند: شخصی که قبل از امام سر از سجده بلند می کند او به این بترسد که الله تعالى سر او را سر خر بگرداند، رفتن به رکوع يا سجده قبل از امام و بلند شدن قبل از امام مکروه است، فقهاء کرام ما رحمهم الله تعالى می گویند؛ نمازی که با کراهيت اداء شود اعاده آن واجب است. (۲۴)

(۲۴) عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَمَّا يَخْشَى - أَوْ أَلَا يَخْشَى - أَحَدُكُمْ إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ وَالْإِمَامُ سَاجِدٌ أَنْ يَحُولَ اللَّهُ رَأْسَهُ رَأْسَ حِمَارٍ أَوْ صُورَتَهُ صُورَةَ حِمَارٍ» رواه ابو داود رقم الحديث [۶۲۳].
- ويکره أن يرفع رأسه من الركوع والسجود قبل الإمام؛ لقوله - صلى الله عليه وسلم - «إنما جعل الإمام ليؤتم به فلا تختلفوا عليه». بدائع الصنائع في ترتيب الشرائع (۱/ ۲۱۸).
(قوله ولو ركع مقتد فأدرکه إمامه فيه صح) وقال زفر لا يجزئه... وذكر المصنف في الكافي في مسألة الكتاب أنه يصح.

- ويکره لقوله - عليه الصلاة والسلام - «لا تبادروني بالركوع والسجود» وقوله - عليه السلام - «أما يخشى النبي يركع قبل الإمام ويرفع أن يحول الله رأسه رأس حمار» اهـ وهو يفيد أنها كراهة تحريم للنهي المذكور. البحر الرائق شرح كنز الدقائق ومنحة الخالق وتكملة الطوري (۲/ ۸۳).

اوومه توصیه

تکبیر تحریمه په ولاړه وایاست:

که امام مو په رکوع کې پیدا کړ تکبیر تحریمه به په ولاړه پوره کوی بیا به رکوع ته ځی، که د رکوع په حالت کې یا په داسې حال کې چې رکوع ته دومره نزدې یاست چې لاسونه مو ځنګنو ته رسېږي تکبیر تحریمه وواياست لمونځ مونه صحیح کېږي؛ ځکه د اول الله اکبر شرط دا دی چې په ولاړه به ویل کېږي، د هغه چا لپاره چې د ولاړې قدرت لري. (۲۵)

اومه توصیه

له تکبیر تحریمې وروسته سمدستي

لاس تر نامه لاندې تړئ:

ځینې خلک چې تکبیر تحریمه (اول الله اکبر) ووايي

توصیه هفتم

تکبیر تحریمه را ایستاده بگوئید:

هرگاه امام را در رکوع دریافتید تکبیر تحریمه را در قیام کامل نمائید بعداً به رکوع بروید، اگر در حالت رکوع یا در حالی که به رکوع آنقدر نزدیک هستید که دست‌های تان به زانو‌ها می‌رسد، تکبیر تحریمه بگوئید نماز تان صحیح نمی‌شود؛ زیرا شرط الله اکبر اول این است که به ایستاده گفته شود، برای شخصی که قدرت قیام را دارد. (۲۵)

توصیه هشتم

بعد از تکبیر تحریمه فوراً دست را

زیر ناف بسته نمائید:

بعضی اشخاص که تکبیر تحریمه (الله اکبر اول) بگویند

(۲۵) (قائما) فلو وجد الإمام راکعاً فکبر منحنياً، إن إلى القیام أقرب صح ولغت نية تكبيرة الركوع. (قوله قائما) أي في الفرض مع القدرة على القیام ح. (قوله إن إلى القیام أقرب) بأن لاتنال يدها ركبتيه كما مر. الدر المختار وحاشية ابن عابدين (رد المحتار) (۱/ ۴۸۰-۴۸۱).

دست ها را زیر رها می کنند، سپس دوباره بالا می نمایند و زیر ناف می گذارند، این کار خلاف سنت است؛ زیرا بعد از تکبیر تحریمه فوراً گرفتن دست ها زیر ناف سنت است. (۲۶)

توصیه نهم

تکبیرات انتقالات را در حالت انتقال بگوئید:

نمازگذار کوه از قیام
بـــــه رکوع
می رود یا بعد
از رکوع بـــــه
سجده می رود، الله اکبر
را در بلند شدن یا پایین
شدن کامل نماید،

لا سونه لاندې ايله کړي، بیا یې بېرته را پورته کړي او تر نامه لاندې یې کښېږدي، دا کار د سنتو خلاف دی؛ ځکه له تکبیر تحریمې وروسته سمدستي لا سونه تر نامه لاندې نیول سنت دي. (۲۶)

نهمه توصیه

د انتقالاتو تکبیرات به د انتقال په حالت کې وایاست:

لمونځ کوونکی چې له
ولارې رکوع ته ځي یا
له رکوع څخه وروسته
سجدې ته ځي، الله اکبر
به په پورته یا کښته
کېدلو کې پوره کوي،
رکوع یا سجدې

(۲۶) (ووضع) الرجل (يمينه على يساره تحت سرتة آخذاً رسغها بخنصره وإبهامه) هو المختار، وتضع المرأة والخنثى الكف على الكف تحت ثديها (كما فرغ من التكبير) بلا إرسال في الأصح.
(قوله كما فرغ) هذه كافي المبادرة تتصل بما نحو: سلم كما تدخل، نقلها في مغني اللبيب. (قوله بلا إرسال) هو ظاهر الرواية. الدر المختار وحاشية ابن عابدين (رد المحتار) (۱/ ۴۸۷).
- قوله: "ويسن وضع الرجل يده اليمنى" كما فرغ من التكبير للإحرام بلا إرسال. حاشية الطحطاوي على مراقي الفلاح شرح نور الإيضاح (ص: ۲۵۸).
- (ووضع يده اليمنى على اليسرى تحت السرة) كما فرغ من التكبير. هكذا في المحيط ناقلًا عن الإمام خواهرزاده وهكذا في النهاية. الفتاوى الهندية (۱/ ۷۳) الفصل الثالث في سنن الصلاة وأدائها.

رسمي جريده

پوله پسي نمبر (۱۴۵۲)

(۱۴۴۶/۱/۲۵ - ۱۴۰۳/۵/۱۰)

بدن يا لباس دست بزند نماز
وى فاسد مى شود. (۲۸)

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!
امير المؤمنين شيخ القرآن والحديث
مولوى هبة الله اخندزاده

بدن يا جامه لاس ووهي لمونخ يي
فاسد پري. (۲۸)

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!
امير المؤمنين شيخ القرآن والحديث
مولوي هبة الله اخندزاده

(۲۸) (وكره عبثه بثوبه أو بدنه) أي عبث المصلي بثوبه وبدنه والهاء فهما وفيما قبلهما من الكلمات راجعة إلى المصلي وإن لم يكن مذكوراً؛ لأن المعنى يدل عليه وإنما كره العبث لقوله - عليه الصلاة والسلام - «إن الله كره لكم ثلاثاً العبث في الصلاة والرفث في الصيام والضحك في المقابر» وقال - صلى الله عليه وسلم - «إن في الصلاة شغلاً» ورأى رسول الله - صلى الله عليه وسلم - رجلاً يعبث في الصلاة فقال لو خشع قلب هذا لخشعت جوارحه» تبين الحقائق شرح كنز الدقائق وحاشية الشلبي (۱/ ۱۶۲) ط المطبعة الكبرى الأميرية - بولاق، القاهرة.

- (وكره عبثه بثوبه وبدنه) لما أخرجه القضاعي مرسلأ عن يحيى بن كثير عنه عليه الصلاة والسلام (أن الله كره لكم ثلاثاً العبث في الصلاة والرفث في الصوم ولضحك في المقابر) وقد من أن الكراهة المطلقة يراد بها التحريم. النهر الفائق شرح كنز الدقائق (۱/ ۲۷۷) ط دار الكتب العلمية.

- مطلب في الكراهة التحريمية والتنزيهية (قوله هذه تعم التنزيهية إلخ) قال في البحر: والمكروه في هذا الباب نوعان. أحدهما: ما يكره تحريماً وهو المحمل عند إطلاقهم كما في زكاة الفتح، وذكر أنه في رتبة الواجب لا يثبت إلا بما يثبت به الواجب. الدر المختار وحاشية ابن عابدين (رد المحتار) (۱/ ۶۳۹) دار الفكر بيروت.

- مطلب كل صلاة أدت مع كراهة التحريم تجب إعادتها: (قوله وكذا كل صلاة إلخ) الظاهر أنه يشمل نحو مدافعة الأخبثين مما لم يوجب سجوداً أصلاً، وأن النقص إذا دخل في صلاة الإمام ولم يجبر وجبت الإعادة على المقتدي أيضاً. الدر المختار وحاشية ابن عابدين (رد المحتار) (۱/ ۴۵۷) دار الفكر بيروت.

- وعن السرخسي: من ترك الاعتدال تلزمه الإعادة، ومن المشايخ من قال: تلزمه ويكون الفرض هو الثاني، ولا إشكال في وجوب الإعادة إذ هو الحكم في كل صلاة أدت مع كراهة التحريم ويكون جابراً للأول لأن الفرض لا يتكرر. فتح القدير للكمال ابن الهمام (۱/ ۳۰۱) دار الفكر بيروت.

- (والعمل الكثير) واختلف في حده قيل: هو ما يحتاج إلى اليدين، وقيل: ما يشك الناظر أن عامله في الصلاة أو لا وهو اختيار العامة، وقيل ما يكون ثلاثاً متواليات حتى لوروح على نفسه بمروحة ثلاثاً أو حك موضعاً من جسده ثلاثاً تفسدان على الولاء. (مجمع الأنهر في شرح ملتقى الأبحر) (۱/ ۱۲۰).

کلنی ګډون

په مرکز او ولایتونو کې: (۱۵۰۰) افغانی

د امارت مامورینو لپاره: (۲۵) سلنه تخفیف

د تصدیق په وړاندې کولو سره د زده کوونکو او محصلینو لپاره، نیمه بیه

په مرکز او ولایتونو کې د کتاب پلورنځیو لپاره د رسمي جریدې پلورنه له

ټاکلې بیې څخه، (۱۰) سلنه تخفیف

له هېواده بهر: (۲۰۰) امریکایي ډالر

اشتراک سالانه

در مرکز و ولایات: (۱۵۰۰) افغانی

برای مامورین امارت: با (۲۵) فیصد تخفیف

برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت

فروش جریده رسمی برای کتاب فروشی ها در مرکز و ولایات

با (۱۰) فیصد تخفیف از قیمت روی جلد

خارج از کشور: (۲۰۰) ډالر امریکایی

**ISLAMIC EMIRATE
OF AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

- **The Law on Propagation of
Virtue and Prevention of
Vice**
- **The Decree of His Excellency
Amir al-Mu'minin
“The Supreme Leader”
(May Allah Almighty Protect Him)**

**Date:31th JULY.2024
ISSUE NO:(1452)**